

Titel:	Modermælk – forbytning
Forfattergruppe:	Overlæge Gitte Esberg, Neonatalafdelingen, Skejby
Kontaktperson:	Overlæge Gitte Esberg, gitte.esberg@skejby.rm.dk
Fagligt ansvarlige DPS-udvalg:	Neonatologjudvalget

Forbytning af udmalket modermælk.

Indholdsfortegnelse

Patientgruppe	1
Formål	1
Baggrund	1
Definitioner	1
Praktisk håndtering	2
Forebyggelse	2
Referencer	2
Se også	2

Patientgruppe

Nyfødte mature og præmature børn indlagt på neonatalafdelingen samt spædbørn indlagt på børneafdelingen.

Formål

At beskrive håndtering af situationer hvor udmalket modermælk ved en fejl er blevet givet til et andet barn end tilsigtet.

Baggrund

Forbytning af modermælk forekommer – om end sjældent.

Forbytningen sker oftest, når mælk tages ud af køleskab før anvendelse. Specielt human immundefektvirus (HIV) og hepatitis B kan smitte via modermælk. Ved forbytning er der således en teoretisk mulighed for at overføre smitte til andet barn.

I Danmark screenes gravide rutinemæssigt for HIV, hepatitis B samt syfilis, og kun ganske få gravide benytter sig ikke af tilbuddet.

Definitioner

Forbytning: når modermælk ved en fejl gives til et andet barn end det biologiske.

Modermælk: mælk udmalket fra biologisk mor.

Kvindemælk/ammemælk: pasteuriseret mælk indkøbt fra kvindemælkscentral.

Praktisk håndtering

Ved forbytning checkes donor-mors screeningsstatus. Er denne negativ gøres ikke yderligere. Der skal indhentes samtykke fra donor-mor.

1. Donor-mor giver samtykke: journal rekvireres. I svangerskabsjournalen (side 2) er screeningsresultatet afkrydset (undersøgelsen foregår via egen læge). Evt. kan resultat ses i elektronisk patient journal.
2. Donor-mor er ikke testet: der anmodes om tilladelse til at tage prøver på donormor: Human immundefektvirus antistof (HIVAb), hepatitis B surface antigen (HBsAg), hepatitis B core antistof (HBcAb).
3. Donor-mor giver ikke samtykke eller donor-mor er positiv: På recipienten (barnet) tages (efter samtykke fra dets forældre) human immundefektvirus antistof (HIVAb), hepatitis B surface antigen (HBsAg), hepatitis B core antistof (HBcAb). Der planlægges ambulant opfølgingsforløb (blodprøver) inden udskrivelsen.

Hvis donor-mor kommer fra risikogruppe overvejes undersøgelse for tuberkulose. Alle forbytninger indberettes som en utilsigtet hændelse.

Forebyggelse

Al udmalket mælk skal mærkes tydeligt:

1. Efter udmalkning mærkes engangsflasken med barnets label (navn + cpr-nummer). Dato og tidspunkt for udmalkningen påføres inden mælken stilles i køleskabet.
2. Ved ophældning (fra køleskab) til anden engangsflaske mærkes denne med ”Mælkelabel” (barnets navn og cpr-nummer) samt dato og tidspunkt for omhældningen.

Inden barnet får mælken checkes at flaskens label korresponderer med barnets armbånd (navn + cpr-nummer).

Referencer

Se også

HIV - behandling og undersøgelsesprogram for nyfødte børn af HIV-positive mødre.

<http://pri.rn.dk/pri/AaS/KC/B/Sider/e59567e9-a1aa-402e-9d3d-3301f7383fe0.aspx?sf=9274205b-76cf-467d-83c0-a7fb7de38e01>